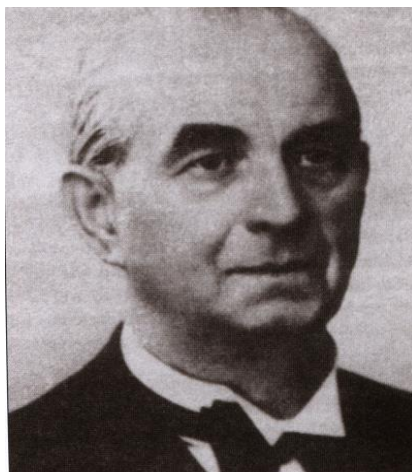

id. Pröhle Károly

Rábabogyoszlón (Vas megye) született 1875. március 17-én Pröhle Károly, teológus, bölcsészdoktor, a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem soproni Evangélikus Hittudományi Karának tanára, dékánja. A Rábaköz kis falvaiban, majorjaiban nevelkedett, ahol apja, Pröhle Rezső gazdatiszt volt.

A középiskolát Sopronban, az evangélikus líceumban, felsőbb iskoláit a soproni evangélikus teológiai akadémián, majd Greifswaldban, Tübingenben végezte. Bölcsészdoktori oklevelet Budapesten szerzett. Segédlelkészként Sopronban és egyházkerületi káplánként Pápán szolgált, néhány hónappal később pedig hitoktatóként alkalmazták Budapesten. Lelkész és hitoktató volt Lajtaújfaluban (ma: Ausztria, Neufeld an der Leitha), 1902-1906 között. Négy éven át pásztorolta burgenlandi gyülekezetét, ahol templomot is építtetett. Közben teológiai tanári képesítést szerzett 1904-ben, rendszeresen tanított a soproni akadémián. 1907-ben költözött Sopronba, az evangélikus teológiai akadémia tanára lett 1906-ban, és 17 éven át itt tanított. Oktatta a teológia különböző ágait: vallás- és filozófiatörténetet, újszövetségi görögöt, 1918-tól pedig elsősorban dogmatikát, etikát. A soproni karon négy alkalommal töltötte be a dékáni tiszteletet. 1942-ben a pécsi tudományegyetem felsőházi képviselője lett.

A Pécsi Erzsébet Tudományegyetem soproni Evangélikus Hittudományi Kara 1923. augusztus 27-én nevezte ki nyilvános rendes tanárává, egészen 1946-ig tanított. Tudományos és ökumenikus munkájának elismerésül a lipcsei egyetem tiszteletbeli doktorává választotta. Gazdag egyházi, társadalmi és tudományos tevékenységet folytatott. Diákjai ezért is hallatlan tisztelettel tekintettek közmegebecsülésnek örvendő személyére, tárgyaira és arra a hatalmas tudására, amelyet jegyzet és könyv nélkül adott át több lelkésznemzedéknek; világosan, logikusan megfogalmazva és felépítve, biblikus alázattal, pernyi pontossággal tartva előadásait. Mint a Keresztyén Igazság című evangélikus folyóirat főszerkesztője, ill. a Protestáns Szemle társszerkesztője, kiemelkedő tevékenységet fejtett ki az evangélikus teológiai munka tudományos színvonaláért, a lelkészképzés

egyetemi fokra emeléséért. Irodalmi munkássága a filozófia és a rendszeres teológia területére terjedt ki, műveinek, cikkeinek száma jelentős. Legjelentősebb művei (Luther és a reformáció; Pogányság, zsidóság, keresztyénség; Emberség, magyarság, keresztyénség) közül is kiemelkedik a már 73 esztendő nyugdíjasként, 1948-ban publikált A hit világa című könyve, amely évtizedeken keresztül meghatározó dogmatikai mű volt Magyarországon.

A Magyar Filozófiai Társaság, a Magyar Luther Társaság tagjának választotta, emellett külföldi akadémiák, társaságok is, pl.: a sonderhauseni, a lausanne-i. Aktívan részt vett a Lutheránus Világszövetség számos nagygyűlésén, valamint több keresztyén világmozgalom és egyesület szolgálatában (így például a „Faith and Order”-ben, a „Gyakorlati Keresztyénség Mozgalmában”, a sonderhauseni „Luther Akadémiában” stb.). Sokat tett az ész-magyar kapcsolatok ápolásáért. Sopron sz. kir. város törvényhatósági bizottságában hosszú éveken át dolgozott. Az európai hírvilág teológusprofesszoráról egykori tanítványa Sümeghy József, lelkész írta: „Élete áldott vessző volt a Krisztus-tőknén”.

Id. Pröhle Jenőt a soproni evangélikus temetőben temették el, 1962 december 11-én. „A professzor sírján, a soproni evangélikus temetőben a kőbe vésett ige is fennen hirdeti keresztyén életszemléletét és tanítói bizonyágtételét: „Nincs üdvösség senki másban...” (ApCsel 4,12)” - írta Gabnai Sándor.

Irodalom:

Sarkady Sándor (szerk.): Aranykönyv 2002. Sopron: Quint, 2001. p. 90.

Szabó Pál: A M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem és irodalmi munkássága Pécs: Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó Nyomda Rt., 1940.

Zoványi Jenő: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. 3. javított és bővített kiadás. Szerkesztette Ladányi Sándor. Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya: Budapest, 1977.

Internet:

Gabnai Sándor: 40 éve halt meg id. Pröhle Károly professzor. Evangélikus Élet 67. évf. (2002.) dec. 15. 50. sz. p. 7. hozzáférés: <http://www.evelet.hu/archivum/2002/50/73> Letöltés: 2017.11.15.

Hafenscher Károly: Egyházas teológiát! Százharminc éve született D. dr. Pröhle Károly professzor. In: Evangélikus Élet 70. évf. (2005.) 12. sz. p. 10. hozzáférés: <http://www.evangelikuselet.hu/lapszamok/category/1-2005> Letöltés: 2017.11.15.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem munkatársai id. Pröhle Károly. hozzáférés:

http://teol.lutheran.hu/tanszek/rendszeres/munkatarsak/elodok/id_prohle.pdf Letöltés: 2012.11.15.

Magyar Életrajzi Lexikon hozzáférés: <http://mek.oszk.hu/00300/00355/html/ABC11587/12471.htm> Letöltés: 2012.11.15.